

ที่ ลพ ๐๐๒๓.๕/ว ๓๗๓๗๕

ศาลากลางจังหวัดลำพูน
ถนนซูเปอร์ไฮเวย์ ลพ ๕๑๐๐๐

๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือบำเหน็จและบำเหน็จรายเดือนของลูกจ้างประจำ ซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา โดยการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ, นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลำพูนและนายกเทศมนตรีเมืองลำพูน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๓๗๓๗๕

ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๔๗๔๗

ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำ ซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา โดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด ให้มีการประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน

จังหวัดลำพูนได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๕ บัญญัติว่าให้ยกเลิกมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ผู้รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอด ที่กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก หักสิทธิรับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอด นับแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุด ส่งผลให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นแม้จะต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกก็มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ประกอบกับคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ มีความเห็นว่า ตามที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ยกเลิกมาตรา ๕๑ ที่กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดอยู่ ถ้า (๑) กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิดในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ผู้นั้นหมดสิทธิรับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดตั้งแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุด แต่ข้อ ๓ ของกฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. ๒๕๔๘ ไม่ได้ยกเลิกหลักเกณฑ์เกี่ยวกับคดีอาญาตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่กฎหมายที่มีลำดับศักดิ์สูงกว่าออกมาภายหลังหักล้างกฎหมายลำดับรอง ทำให้กฎกระทรวงดังกล่าวขัดกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท ดังนั้น เพื่อไม่ให้นำระเบียบกฎหมายหรือหนังสือสั่งการอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติในข้างต้น มาใช้บังคับให้เป็นโทษกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นและลูกจ้างประจำ รวมทั้งเป็นการลดภาระในการจัดทำประกันการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือบำเหน็จและบำเหน็จรายเดือนของลูกจ้างประจำที่ต้องหาคดีอาญาและคดียังไม่ถึงที่สุด จึงขอยกเลิกหนังสือกระทรวงมหาดไทย

/ที่ มท...

ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๓๗๓๙ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และกำหนดวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือบำเหน็จและบำเหน็จรายเดือนของลูกจ้างประจำ ซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา โดยการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒.

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป สำหรับอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายอนุพงษ์ วาวงศ์มูล)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานการเงินบัญชีและการตรวจสอบ
โทร./โทรสาร.๐ - ๕๓๕๖ - ๓๖๒๐

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ จังหวัดลำพูน	จังหวัดลำพูน
รับที่ 2560	เลขรับ 2560
วันที่ 3 พ.ค. 2567	วันที่ 3 พ.ค. 2567
เวลา	เวลา

ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๕๗๗

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอักษะ ๑๐๒๐๐

๒ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง การขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือบำเหน็จและบำเหน็จรายเดือนของลูกจ้างประจำ ซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา โดยการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๓๗๓๙ ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบหนังสือสัญญาการใช้เงินเดือน

จำนวน ๑ ชุด

๒. แบบหนังสือสัญญาค่าประกัน

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างประจำ ซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา โดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด ให้มีการประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ความละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

กระทรวงมหาดไทยขอเรียนว่า เนื่องจากพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๕ บัญญัติว่า ให้ยกเลิกมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๐๐ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการให้ผู้รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดที่กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษา โทษจำคุก หมดสิทธิรับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดนับแต่วันมีคำพิพากษาถึงที่สุด ส่งผลให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่น แม้จะต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกก็มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ประกอบกับคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๖ มีความเห็นว่า ตามที่พระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ยกเลิกมาตรา ๕๑ ที่กำหนดให้ผู้ใด รับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดอยู่ ถ้า (๑) กระทำความผิดถึงต้องโทษจำคุกโดยคำพิพากษาโทษจำคุก เว้นแต่ความผิด ในลักษณะฐานลหุโทษ หรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท ผู้นั้นหมดสิทธิรับบำนาญปกติหรือบำนาญตกทอดตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป คำพิพากษาถึงที่สุด แต่ข้อ ๓ ของกฎกระทรวงกำหนดอัตราและวิธีการรับบำเหน็จดำรงชีพ พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่ได้ยกเลิก หลักเกณฑ์เกี่ยวกับคดีอาญา ตามพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว จึงเป็นกรณีที่กฎหมายที่มีลำดับศักดิ์สูงกว่าออกมาภายหลัง หักล้างกฎหมายลำดับรอง ทำให้กฎกระทรวงดังกล่าวขัดกับพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บท ดังนั้น เพื่อไม่ให้นำระเบียบกฎหมายหรือหนังสือสั่งการอื่นใดที่ขัดหรือแย้ง กับพระราชบัญญัติในข้างต้น มาใช้บังคับให้เป็นโทษกับข้าราชการส่วนท้องถิ่นและลูกจ้างประจำ รวมทั้งเป็นการลดภาระ ในการจัดทำประกันการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือบำเหน็จและบำเหน็จรายเดือนของลูกจ้างประจำ ที่ต้องหาคดีอาญาและคดียังไม่ถึงที่สุด จึงขอยกเลิกหนังสือตามที่อ้างถึง และกำหนดวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญ ของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือบำเหน็จและบำเหน็จรายเดือนของลูกจ้างประจำ ซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัย อย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา โดยการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงหรือคดีอาญา ยังไม่ถึงที่สุด ดังนี้

๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่จะต้องจัดทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญ หรือลูกจ้างประจำที่จะต้อง จัดทำประกันในการขอรับบำเหน็จหรือบำเหน็จรายเดือน ด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินไว้ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ต้องมีกรณีหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังจากออกจากราชการแล้ว และการดำเนินการ ทางวินัยยังไม่ถึงที่สุด ตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย หรือมีกรณีถูกข่มขู่

ความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้แล้ว หรือมีกรณีที่น่าจะดำเนินการทางวินัยได้ตามกฎหมายเฉพาะอื่นใด เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยระเบียบของข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภทนั้น ๆ หรือระเบียบลูกจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ได้บัญญัติหรือกำหนดให้ผู้มีอำนาจสามารถดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำต่อไปได้ หลังจากพ้นจากข้าราชการไปแล้ว

สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา และคดียังไม่ถึงที่สุด ไม่ต้องจัดทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญไว้ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด หรือลูกจ้างประจำ ซึ่งมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา และคดียังไม่ถึงที่สุด ไม่ต้องจัดทำประกันในการขอรับบำเหน็จหรือบำเหน็จรายเดือนไว้ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด

๒. หลักประกันและวงเงิน ในการขอรับบำเหน็จบำนาญ หรือบำเหน็จรายเดือน

๒.๑ การประกันด้วยบุคคล ให้ดำเนินการดังนี้

๒.๑.๑ กรณีเป็นบุคคลธรรมดา ผู้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำนิติกรรมได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญ หรือของลูกจ้างประจำผู้ขอรับบำเหน็จหรือบำเหน็จรายเดือน หรือได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำรวมกันไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการส่วนท้องถิ่นผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญ หรือของลูกจ้างประจำผู้ขอรับบำเหน็จหรือบำเหน็จรายเดือนมาค้ำประกัน จำนวนไม่ต่ำกว่าสองคน

๒.๑.๒ กรณีเป็นนิติบุคคล จะต้องเป็นนิติบุคคลซึ่งตราสารจัดตั้งหรือข้อบังคับของนิติบุคคลนั้น กำหนดให้สามารถค้ำประกันการชำระหนี้ได้ด้วย เช่น ธนาคาร บริษัทจำกัด บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นต้น

๒.๒ การประกันด้วยทรัพย์สิน จะต้องมียกเว้นไม่ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกันตามข้อ ๒.๓ ดังนี้

๒.๒.๑ กรณีประกันด้วยอสังหาริมทรัพย์ ให้คำนวณตามราคาประเมินทรัพย์สินของทางราชการ

๒.๒.๒ กรณีประกันด้วยสังหาริมทรัพย์ จะต้องเป็นสังหาริมทรัพย์ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ให้จดทะเบียนเฉพาะการ และมีราคาประเมินตามที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดในวันที่จดทะเบียน

๒.๒.๓ กรณีประกันด้วยหลักทรัพย์อื่น เช่น ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หรือหุ้นกู้ ให้ดำเนินการตามวิธีการตามกฎหมายในเรื่องนั้น ๆ กำหนดไว้

๒.๓ วงเงินในการทำประกัน

๒.๓.๑ กรณีที่ขอรับบำเหน็จ จะต้องทำสัญญาค้ำประกันภายในวงเงินบำเหน็จที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำ มีสิทธิจะได้รับ

๒.๓.๒ กรณีที่ขอรับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน จะต้องทำสัญญาค้ำประกันภายในวงเงินบำนาญที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่น มีสิทธิจะได้รับภายในระยะเวลา ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ออกหรือพ้นจากราชการ หรือวันที่มีสิทธิจะได้รับเงินดังกล่าว และภายในวงเงินบำเหน็จรายเดือนที่ลูกจ้างประจำ มีสิทธิจะได้รับภายในระยะเวลา ๓ ปี นับตั้งแต่วันที่ออกหรือพ้นจากราชการ หรือวันที่มีสิทธิจะได้รับเงินดังกล่าว

๓. เมื่อได้มีการส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญ หรือบำเหน็จรายเดือนแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดบันทึกหมายเหตุไว้ในฎีกาเบิกเงินดังกล่าวให้ชัดเจนว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำได้จัดทำหนังสือสัญญาการใช้จ่ายเงินคืนและหนังสือสัญญาค้ำประกันแล้ว

๔. เมื่อการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัด ดำเนินการดังนี้

๔.๑ แจ้งให้สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นทราบโดยด่วน พร้อมแนบหลักฐานในการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดไปด้วย ยกเว้นกรณีลูกจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้รับเงินงบประมาณเงินอุดหนุน

๔.๒ ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ หรือลูกจ้างประจำมีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำเหน็จรายเดือน ให้การประกันที่ทำได้เป็นอันระงับไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรณีประกันด้วยทรัพย์สิน ให้คืนหลักประกันให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับทราบคำสั่ง

๔.๓ ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดเรียกบำเหน็จบำนาญคืนจากข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างประจำไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จหรือบำเหน็จรายเดือนคืนจากลูกจ้างประจำ หากไม่สามารถเรียกเงินคืนได้ก็ให้บังคับชำระหนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ทั้งนี้ สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้นำเงินคืนกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น และสำหรับลูกจ้างประจำให้นำเงินคืนคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ยกเว้นเงินในส่วนที่ลูกจ้างประจำรับจากงบประมาณเงินอุดหนุนให้ส่งคืนกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น

๕. ในการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สิน ถ้าชำระหนี้ได้ครบถ้วนแล้ว แต่ยังมีเงินเหลือ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แจ้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำแล้ว แต่บุคคลดังกล่าวไม่มารับเงินที่เหลือคืนภายใน ๓ เดือน นับแต่วันที่แจ้ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการวางทรัพย์ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๖. ในกรณีที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นที่ได้รับบำเหน็จบำนาญ หรือลูกจ้างประจำที่ได้รับบำเหน็จหรือบำเหน็จรายเดือนไปแล้ว และภายหลังปรากฏว่ามีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกข่มขู่ความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้แล้ว หรือมีกรณีที่ถูกดำเนินคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาเพียงกรณีเดียว หากไม่มีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้ว ให้หลักประกันที่ทำได้เป็นอันระงับไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

๗. ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำที่ได้ทำสัญญาค้ำประกันไว้ตามหนังสือที่อ้างถึง ก่อนที่จะมีการกำหนดวิธีปฏิบัติตามหนังสือฉบับนี้ ไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด เว้นแต่สัญญาค้ำประกันที่ได้ทำไว้ เนื่องจากมีกรณีถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาเพียงกรณีเดียว หากไม่มีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้ว ให้หลักประกันที่ทำได้เป็นอันระงับไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จึงเรียนมาเพื่อแจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุกเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
โทร. ๐-๒๒๔๑-๙๐๖๗ ต่อ ๒๑๕
โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๘๕๐๙
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายสุจิต แก้วจินดา
โทร. ๐-๒๒๕๔-๖๑๙๖-๖

แบบหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

เขียนที่(๑).....

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า(๒).....อายุปี ผู้ให้สัญญา
อยู่บ้านเลขที่ถนน.....ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด ก่อนออกจากราชการดำรงตำแหน่ง
สำนัก/ส่วน/กองสังกัด(๑).....ผู้ยื่นเรื่องราวขอรับ
.....(๓).....ได้ทำหนังสือสัญญาให้ไว้กับ.....(๑).....ผู้รับสัญญา
ดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ ๑ ตามที่ข้าพเจ้าได้ยื่นเรื่องขอรับเงิน(๓).....และจังหวัด หรือ(๑).....
ได้ส่งจ่ายเงิน.....(๓).....ให้แก่ข้าพเจ้าตาม.....(๔).....ลงวันที่ เดือน พ.ศ.
เป็นเงินบำเหน็จปกติ บาท สตางค์ หรือเป็นเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน เดือนละ
..... บาท สตางค์ และเมื่อคำนวณเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนภายในระยะเวลา ๓ ปี
เป็นเงิน บาท สตางค์

ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ข้าพเจ้าได้รับเงิน.....(๓).....ไปโดยไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้ายินยอม
คืนเงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิให้แก่ทางราชการภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากทางราชการ

ข้อ ๒ หากข้าพเจ้าไม่คืนเงินให้แก่ทางราชการภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑ ข้าพเจ้ายินยอม
ให้ทางราชการเรียกกรองเงินดังกล่าวคืนรวมทั้งค่าเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการเรียกเงินดังกล่าวคืนด้วย

ข้อ ๓ เพื่อเป็นการประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการดังนี้ (๕)

๓.๑ ข้าพเจ้าได้นำทรัพย์สินของข้าพเจ้ามาเป็นประกันการชำระหนี้ ดังทรัพย์สินที่ระบุไว้
ต่อไปนี้

(๑)

(๒)

(๓)

และข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะไม่ก่อให้เกิดการรอนสิทธิ หรือภาระผูกพันแก่ทรัพย์สินดังกล่าว

๓.๒ ข้าพเจ้าได้นำ(๒).....มาเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้
โดยทำหนังสือสัญญาค้ำประกันไว้ต่อ.....(๑).....ตามหนังสือสัญญาค้ำประกัน
ลงวันที่ เดือน พ.ศ.

ข้อ ๔ ถ้าข้าพเจ้าได้รับเงิน(๓).....ไปโดยไม่มีสิทธิ เมื่อ(๑).....
ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าจะนำเงินไปชำระให้ตามระยะเวลาในข้อ ๑ ถ้าข้าพเจ้าไม่นำเงินไปชำระให้ตาม
ระยะเวลาในข้อ ๑ ข้าพเจ้ายอมให้(๑).....ดำเนินการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินตามข้อ ๓.๑
ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในการแจ้งเรื่องใดๆ แก่ข้าพเจ้านั้น หาก(๑).....มีหนังสือถึงข้าพเจ้าตามที่อยู่ระบุ
ไว้ในสัญญานี้ ให้ถือว่าข้าพเจ้าได้รับทราบเรื่องนั้นๆ แล้ว

ข้อ ๕ เมื่อ(๑).....ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้ตามข้อ ๔ ได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้จัดสรรชำระหนี้ของข้าพเจ้าจนครบ ถ้ามีเงินเหลือ(๑).....จะแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบเพื่อมารับคืนเงินดังกล่าว หากข้าพเจ้าไม่มารับคืนเงินที่เหลือภายใน ๕ ปี นับแต่วันที่แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมให้เงินที่เหลือตกเป็นของ.....(๑).....หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือแผ่นดินแล้วแต่กรณี

ถ้า(๑).....ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้ไม่ครบตามจำนวนที่ข้าพเจ้าได้รับ(๓).....ไปโดยไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้ายินยอมชำระเงินจำนวนที่ขาดอยู่ให้ครบถ้วนทันทีเมื่อได้รับแจ้งจาก(๑).....

ข้อ ๖(๑)..... โดย(๓).....
ตำแหน่ง เป็นผู้แทนดำเนินการทำประกันด้วยทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓.๑ กับ
.....(๒).....ถูกต้องแล้ว โดยได้เก็บรักษาหลักฐานการประกันไว้ที่แผนก/ฝ่าย
สำนัก/ส่วน/กอง ของ(๑)..... จังหวัด.....

หากปรากฏว่าข้าพเจ้าได้خذใช้หนี้ตามสัญญาถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือในกรณีที่ข้าพเจ้าไม่ต้องการผิดخذใช้เงินตามสัญญานี้(๑).....ยินยอมให้ข้าพเจ้าไถ่ถอนการประกันหนี้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ข้าพเจ้ายื่นขอ

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับข้อความตรงกัน เก็บรักษาไว้ที่(๑).....หนึ่งฉบับ และเก็บไว้ที่ข้าพเจ้าหนึ่งฉบับ ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความในหนังสือสัญญานี้ดีแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ(๒).....ผู้ให้สัญญา
(.....)

ลงชื่อสามี/ภรรยา (ถ้ามี) ผู้ให้ความยินยอม
(.....)

ลงชื่อ(๓).....ผู้รับสัญญา
(.....)

ลงชื่อพยาน
(.....)

ลงชื่อพยาน
(.....)

หมายเหตุ

- (๑) ชื่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัด (เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล/เมืองพัทยา/องค์การบริหารส่วนตำบล)
- (๒) ชื่อผู้ทำสัญญา พร้อมทั้งรายละเอียด (เอกสารหลักฐานการดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรง)
- (๓) ระบุประเภทของเงินที่ขอรับ (บำเหน็จปกติ/บำนาญ/บำเหน็จรายเดือน)
- (๔) หนังสือหรือคำสั่งจ่ายบำเหน็จปกติ/บำนาญ/บำเหน็จรายเดือน
- (๕) กรณีผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญนำทรัพย์สินมาเป็นประกันให้กรอกรายละเอียดตามข้อ ๓.๑ หากนำบุคคลมาประกันให้กรอกรายละเอียดเฉพาะข้อ ๓.๒ โดยไม่ต้องกรอกรายละเอียดในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖
- (๖) ชื่อผู้ค้ำประกัน
- (๗) หัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ (เช่น นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กรณีกองการบริหารส่วนจังหวัด หรือนายกเทศมนตรี กรณีเทศบาล ฯลฯ หรือผู้ได้รับมอบอำนาจ)

แบบหนังสือสัญญาค้ำประกัน

เขียนที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า(๑).....อายุปี อาชีพ

ตำแหน่งสังกัด.....

อัตราเงินเดือน.....บาท อยู่บ้านเลขที่ถนน.....ตำบล/แขวง.....

.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด

ขอทำหนังสือสัญญาค้ำประกันให้ไว้ต่อ(๒).....เพื่อเป็นหลักฐานดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ตามที่(๓).....ได้ขอรับ.....(๔).....โดยทำหนังสือสัญญาการ

ใช้เงินค้ำประกันวันที่ เดือน พ.ศ.ไว้ต่อ(๒).....เพื่อประกันการขอรับเงิน

.....(๔).....ข้าพเจ้ายินยอมค้ำประกันภายในวงเงินบาท (๕)

ข้อ ๒ ข้าพเจ้าทราบข้อผูกพันตามหนังสือสัญญาการใช้เงินค้ำประกันของ.....(๓).....

โดยตลอดแล้ว ข้าพเจ้ายินยอมผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาการใช้เงินค้ำประกันนั้น

ข้อ ๓ หาก(๓).....ไม่ปฏิบัติตามสัญญาไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใดและ

(๒).....ได้แจ้งความนั้นให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมรับผิดชำระหนี้รวมทั้งค่าเสียหายต่างๆ จากหนี้

ดังกล่าวแทน.....(๓).....ภายในวงเงินค้ำประกันทันที โดยมีפקใช้สิทธิของผู้ค้ำประกัน

ตามมาตรา ๖๘๘, ๖๘๙ และมาตรา ๖๙๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่ประการใด

ข้อ ๔ ข้าพเจ้ายอมผูกพันว่า ข้าพเจ้าไม่หลุดพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญานี้ จนกว่ามูลหนี้ตาม

สัญญาการใช้เงินค้ำประกันจะระงับสิ้นไปและจะไม่เพิกถอนการค้ำประกันตลอดระยะเวลาที่(๓).....

ต้องรับผิดชอบอยู่ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินค้ำประกัน

ข้อ ๕ หาก(๓).....ตกเป็นบุคคลล้มละลาย หรือตาย หรือกลายเป็นบุคคล

ไร้ความสามารถ หรือสาบสูญ หรือไปเสียจากถิ่นที่อยู่โดยมิได้แจ้งให้(๒).....ทราบ หรือด้วยเหตุอื่นใด

อันทำให้(๓).....ไม่สามารถชำระหนี้ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินค้ำประกันได้ ข้าพเจ้ายินยอมให้

.....(๒).....เรียกร้องเงินที่.....(๓).....ค้างชำระจากข้าพเจ้าภายในวงเงินที่ค้ำประกันได้

หนังสือสัญญาค้ำประกันฉบับนี้ทำไว้ ณ วันที่ระบุข้างต้น และข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดเข้าใจดีแล้ว
จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ(๒).....ผู้ค้ำประกัน

(.....)

ลงชื่อ(๒).....ผู้ค้ำประกัน

(.....)

ลงชื่อสามี/ภรรยา (ถ้ามี) ผู้ให้ความยินยอม

(.....)

ลงชื่อพยาน

(.....)

ลงชื่อพยาน

(.....)

หมายเหตุ

- (๑) ชื่อผู้ค้ำประกัน
- (๒) ชื่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัด (เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล/เมืองพัทยา/องค์การบริหารส่วนตำบล)
- (๓) ชื่อผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญ
- (๔) ระบุประเภทของเงินที่ขอรับ (บำเหน็จปกติ/บำนาญ/บำเหน็จรายเดือน)
- (๕) จำนวนเงินที่ค้ำประกันซึ่งจะต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินบำเหน็จ หรือจำนวนเงินบำนาญ หรือบำเหน็จรายเดือน ถ้าเป็นจำนวนเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน ให้คำนวณภายในระยะเวลา ๓ ปี
- (๖) ผู้ค้ำประกันจำนวนไม่ต่ำกว่าสองคน

ที่ มท ๐๘๐๘.๕/ว ๓๗)๓๙

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้อง หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาโดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓.๔/ว ๓๗๗ ลงวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

๒. แบบหนังสือสัญญาค้ำประกัน

๓. พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗

ตามที่กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้กำหนดวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่น และลูกจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยแล้วออกจากราชการโดยกรณียังไม่ถึงที่สุด โดยกำหนดให้มีการประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน นั้น

เนื่องจากปัจจุบันได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ ในส่วนของบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ค้ำประกันและผู้จำนอง โดยมีสาระสำคัญเพื่อคุ้มครองสิทธิผู้ค้ำประกันและผู้จำนองให้ไม่ต้องรับผิดชอบเป็นลูกหนี้ชั้นต้น ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ดังกล่าวมีผลกระทบต่อวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญตามอ้างถึงที่ได้กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้อง หรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาโดยกรณียังไม่ถึงที่สุด สอดคล้องกับการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว จึงให้ยกเลิกหนังสือตามที่อ้างถึง และกำหนดวิธีปฏิบัติในการขอรับบำเหน็จบำนาญของข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือมีกรณีถูกฟ้องหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาโดยกรณียังไม่ถึงที่สุด ดังนี้

๑. ให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นและลูกจ้างประจำซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือมีกรณีถูกฟ้องหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา อันมิใช่ความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษ หรือมีกรณีถูกชี้มูลความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไว้แล้ว หรือมีกรณีที่อาจถูกดำเนินการทางวินัยได้ตามกฎหมายเฉพาะอื่นใด และออกจากราชการ โดยกรณีหรือคดีอาญายังไม่ถึงที่สุด ทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินไว้ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัด เว้นแต่กฎหมายว่าด้วยระเบียบของข้าราชการส่วนท้องถิ่นประเภทนั้น ๆ หรือระเบียบลูกจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิได้บัญญัติหรือกำหนดให้ผู้มีอำนาจสามารถดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำดังกล่าวต่อไปได้ภายหลังจากที่ผู้นั้นออกจากราชการไปแล้ว

๒. การประกัน...

๒. การประกันด้วยบุคคล

(๑) กรณีเป็นบุคคลธรรมดา ผู้นั้นจะต้องเป็นบุคคลที่มีความสามารถในการทำนิติกรรมได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และประกอบอาชีพเป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างประจำ ผู้รับเบี้ยหวัด บำนาญ เจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่เรียกชื่ออย่างอื่นของหน่วยงานในภาครัฐ รัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐ จำนวนไม่เกินสองคนซึ่งได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างประจำผู้เข้ารับบำเหน็จบำนาญ หรือได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำรวมกันไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำผู้เข้ารับบำเหน็จบำนาญมาค้ำประกัน

(๒) ในกรณีที่ไม่สามารถหาบุคคลซึ่งประกอบอาชีพตาม (๑) มาค้ำประกันได้ ให้หาบุคคลซึ่งประกอบอาชีพอื่นไม่เกินสองคนที่ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำผู้เข้ารับบำเหน็จบำนาญ หรือได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างประจำรวมกันไม่ต่ำกว่าอัตราเงินเดือนของข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำผู้เข้ารับบำเหน็จบำนาญมาค้ำประกันก็ได้

(๓) กรณีเป็นนิติบุคคล จะต้องเป็นนิติบุคคลซึ่งตราสารจัดตั้งหรือข้อบังคับของนิติบุคคลนั้น กำหนดให้สามารถค้ำประกันการชำระหนี้ได้ด้วย เช่น ธนาคาร บริษัทจำกัด บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ เป็นต้น

(๔) การประกันด้วยบุคคล จะต้องทำสัญญาค้ำประกันภายในวงเงินบำเหน็จปกติที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำจะได้รับ แต่ในกรณีที่ขอรับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนให้ทำสัญญาค้ำประกันภายในวงเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำจะได้รับภายในระยะเวลา ๓ ปี

๓. การประกันด้วยทรัพย์สิน ให้ดำเนินการดังนี้

(๑) กรณีประกันด้วยอสังหาริมทรัพย์ ให้คำนวณตามราคาประเมินการเสียภาษีของทางราชการซึ่งจะต้องมีราคาไม่ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกันตามข้อ ๒ (๔)

(๒) กรณีประกันด้วยสังหาริมทรัพย์ จะต้องเป็นสังหาริมทรัพย์ซึ่งกฎหมายบัญญัติไว้ให้จดทะเบียนเฉพาะการ และมีราคาประเมินตามที่ซื้อขายกันตามปกติในท้องตลาดในวันที่จดทะเบียนไม่ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกันตามข้อ ๒ (๔)

(๓) กรณีประกันด้วยหลักทรัพย์อื่น เช่น ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ่น หรือหุ้นกู้ ซึ่งมีราคาไม่ต่ำกว่าวงเงินค้ำประกันตามข้อ ๒ (๔) ให้ดำเนินการตามวิธีการตามกฎหมายในเรื่องนั้น ๆ กำหนดไว้

๔. เมื่อได้มีการส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัดบันทึกหมายเหตุไว้ในฎีกาเบิกเงินบำเหน็จบำนาญให้ชัดเจนว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำดังกล่าวได้จัดทำหนังสือสัญญาการใช้จ่ายเงินคืนและหนังสือสัญญาค้ำประกันแล้ว

๕. ภายในระยะเวลา ๓ เดือน ก่อนครบกำหนด ๓ ปี นับแต่วันทำสัญญา หากการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัดแจ้งให้ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำเฉพาะผู้ที่รับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนมาดำเนินการทำประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินตามวิสัยปฏิบัติของหนังสือฉบับนี้ต่อไปอีก เพื่อที่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำดังกล่าวได้รับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนต่อเนื่องต่อไปได้ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัดเร่งดำเนินการทางวินัยให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๖. เมื่อการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำผู้เข้ารับบำเหน็จบำนาญถึงที่สุดว่าเป็นประการใดแล้ว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัดแจ้งให้สำนักงานกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นทราบโดยด่วน พร้อมแนบหลักฐานในการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดไปด้วย ยกเว้นกรณีลูกจ้างประจำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่ได้รับเงินงบประมาณเงินอุดหนุน และถ้าหาก

/การดำเนินการ ...

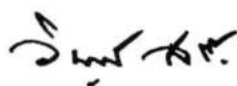
การดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือลูกจ้างประจำมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้การประกันที่ทำได้ไว้ระงับไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่หากการดำเนินการทางวินัยถึงที่สุดแล้วปรากฏว่าข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัดเรียกเงินบำเหน็จบำนาญคืนจากข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำดังกล่าว หากไม่สามารถเรียกเงินคืนได้ก็ให้บังคับชำระหนี้ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นให้นำเงินคืนกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น และสำหรับลูกจ้างประจำให้นำเงินคืนคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ยกเว้นเงินในส่วนที่ลูกจ้างประจำรับจากงบประมาณเงินอุดหนุนให้ส่งคืนกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๗. ในการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สิน ถ้าชำระหนี้ได้ครบถ้วนแล้ว แต่ยังมีเงินเหลือ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แจ้งข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำแล้ว แต่บุคคลดังกล่าวไม่มารับเงินที่เหลือคืนภายในเวลา ๕ ปี นับแต่วันที่แจ้ง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำเงินดังกล่าวส่งคืนหน่วยงานตามหลักการในข้อ ๖

๘. สำหรับข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำที่ได้ทำประกันในการขอรับบำเหน็จบำนาญตามหนังสืออ้างอิงไว้แล้วก่อนที่พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีผลบังคับใช้ (ก่อนวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘) ไม่มีผลกระทบแต่อย่างใด เว้นแต่ข้อตกลงที่กำหนดให้ผู้ค้าประกันต้องรับผิดชอบลูกหนี้ร่วมกันเป็นโมฆะ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว สำหรับสัญญาที่ทำหลังจากที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลบังคับใช้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำสัญญาใหม่ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ รวมทั้งกรณีข้าราชการส่วนท้องถิ่นหรือลูกจ้างประจำผู้ได้รับบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนที่ต้องมาดำเนินการทำประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สินต่อไปอีกเพราะการดำเนินการทางวินัยยังไม่ถึงที่สุดภายในระยะเวลา ๓ ปี ก็ให้ดำเนินการตามข้อ ๕ ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิบูลย์ สงวนพงศ์)

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักบริหารการคลังท้องถิ่น

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๖๙ ต่อ ๓๐๓-๓๐๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๖๙ ต่อ ๒๑๔

แบบหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

เขียนที่(๑).....

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า(๒)..... อายุ ปี ผู้ให้สัญญา
 อยู่บ้านเลขที่ ถนน ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต
 จังหวัด ก่อนออกจากราชการดำรงตำแหน่ง
 สำนัก/ส่วน/กอง สังกัด(๑)..... ผู้ยื่นเรื่องราวขอรับ
(๓)..... ได้ทำหนังสือสัญญาไว้กับ(๑)..... ผู้รับสัญญา
 ดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ ๑ ตามที่ข้าพเจ้าได้ยื่นเรื่องขอรับเงิน(๓)..... และจังหวัด หรือ(๑).....
 ได้สั่งจ่ายเงิน(๓)..... ให้แก่ข้าพเจ้าตาม(๔)..... ลงวันที่ เดือน พ.ศ.
 เป็นเงินบำเหน็จปกติ บาท สตางค์ หรือเป็นเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน เดือนละ
 บาท สตางค์ และเมื่อคำนวณเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือนภายในระยะเวลา ๓ ปี
 เป็นเงิน บาท สตางค์

ถ้าปรากฏในภายหลังว่า ข้าพเจ้าได้รับเงิน(๓)..... ไปโดยไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้ายินยอม
 คืนเงินที่ได้รับไปโดยไม่มีสิทธิให้แก่ทางราชการภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่ข้าพเจ้าได้รับแจ้งจากทางราชการ

ข้อ ๒ หากข้าพเจ้าไม่คืนเงินให้แก่ทางราชการภายในกำหนดเวลาตามข้อ ๑ ข้าพเจ้ายินยอม
 ให้ทางราชการเรียกหรือเงินดังกล่าวคืนรวมทั้งค่าเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการเรียกเงินดังกล่าวคืนด้วย

ข้อ ๓ เพื่อเป็นการประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้ ข้าพเจ้าได้ดำเนินการดังนี้ (๕)

๓.๑ ข้าพเจ้าได้นำทรัพย์สินของข้าพเจ้ามาเป็นประกันการชำระหนี้ ดังทรัพย์สินที่ระบุไว้
 ต่อไปนี้

(๑)

(๒)

(๓)

และข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะไม่ก่อให้เกิดการรอนสิทธิ หรือภาระผูกพันแก่ทรัพย์สินดังกล่าว

๓.๒ ข้าพเจ้าได้นำ(๖)..... มาเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามสัญญานี้
 โดยทำหนังสือสัญญาค้ำประกันไว้ต่อ(๑)..... ตามหนังสือสัญญาค้ำประกัน
 ลงวันที่ เดือน พ.ศ.

ข้อ ๔ ถ้าข้าพเจ้าได้รับเงิน(๓)..... ไปโดยไม่มีสิทธิ เมื่อ(๑).....
 ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้าจะนำเงินไปชำระให้ตามระยะเวลาในข้อ ๑ ถ้าข้าพเจ้าไม่นำเงินไปชำระให้ตาม
 ระยะเวลาในข้อ ๑ ข้าพเจ้ายอมให้(๑)..... ดำเนินการบังคับชำระหนี้จากทรัพย์สินตามข้อ ๓.๑
 ได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ในการแจ้งเรื่องใดๆ แก่ข้าพเจ้านั้น หาก(๑)..... มีหนังสือถึงข้าพเจ้าตามที่อยู่ที่ระบุ
 ไว้ในสัญญานี้ ให้ถือว่าข้าพเจ้าได้รับทราบเรื่องนั้นๆ แล้ว

ข้อ ๕ เมื่อ(๑).....ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้ตามข้อ ๔ ได้เงินจำนวนสุทธิเท่าใด ให้จัดสรรชำระหนี้ของข้าพเจ้าจนครบ ถ้ามีเงินเหลือ(๑).....จะแจ้งให้ข้าพเจ้าทราบเพื่อมารับคืนเงินดังกล่าว หากข้าพเจ้าไม่มารับคืนเงินที่เหลือภายใน ๕ ปี นับแต่วันที่แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมให้เงินที่เหลือตกเป็นของ.....(๑).....หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการส่วนท้องถิ่น หรือแผ่นดิน แล้วแต่กรณี

ถ้า(๑).....ได้รับเงินจากการบังคับชำระหนี้ไม่ครบตามจำนวนที่ข้าพเจ้าได้รับ(๓).....ไปโดยไม่มีสิทธิ ข้าพเจ้ายินยอมชำระเงินจำนวนที่ขาดอยู่ให้ครบถ้วนทันทีเมื่อได้รับแจ้งจาก(๑).....

ข้อ ๖(๑)..... โดย(๗).....
ตำแหน่ง เป็นผู้แทนดำเนินการทำประกันด้วยทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในข้อ ๓.๑ กับ
.....(๒).....ถูกต้องแล้ว โดยได้เก็บรักษาหลักฐานการประกันไว้ที่แผนก/ฝ่าย
สำนัก/ส่วน/กอง ของ(๑)..... จังหวัด.....

หากปรากฏว่าข้าพเจ้าได้خذใช้หนี้ตามสัญญาถูกต้องครบถ้วนแล้ว หรือในกรณีที่ข้าพเจ้าไม่ต้องการผิดนัดใช้เงินตามสัญญานี้(๑).....ยินยอมให้ข้าพเจ้าได้ถอนการประกันหนี้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ข้าพเจ้ายื่นขอ

สัญญาฉบับนี้ทำขึ้นสองฉบับข้อความตรงกัน เก็บรักษาไว้ที่(๑).....หนึ่งฉบับ และเก็บไว้ที่ข้าพเจ้าหนึ่งฉบับ ข้าพเจ้าได้อ่านและเข้าใจข้อความในหนังสือสัญญานี้ดีแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ(๒).....ผู้ให้สัญญา
(.....)

ลงชื่อ สามี่/ภรรยา ผู้ให้ความยินยอม
(.....)

ลงชื่อ(๗).....ผู้รับสัญญา
(.....)

ลงชื่อ พยาน
(.....)

ลงชื่อ พยาน
(.....)

หมายเหตุ

- (๑) ชื่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัด (เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล/เมืองพัทยา/องค์การบริหารส่วนตำบล)
- (๒) ชื่อผู้ทำสัญญาพร้อมทั้งรายละเอียด
- (๓) ระบุประเภทของเงินที่ขอรับ (บำเหน็จปกติ/บำนาญ/บำเหน็จรายเดือน)
- (๔) หนังสือหรือคำสั่งจ่ายบำเหน็จปกติ/บำนาญ/บำเหน็จรายเดือน
- (๕) กรณีผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญพาทรัพย์สินมาเป็นประกันให้กรอกรายละเอียดตามข้อ ๓.๑ หากนำบุคคลมาประกันให้กรอกรายละเอียดเฉพาะข้อ ๓.๒ โดยไม่ต้องกรอกรายละเอียดในข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖
- (๖) ชื่อผู้ค้ำประกัน
- (๗) หัวหน้าฝ่ายบริหารของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ (เช่น นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด/นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือนายกเทศมนตรี/กรมเทศบาล ฯลฯ หรือผู้ได้รับมอบอำนาจ)

แบบหนังสือสัญญาค้ำประกัน

เขียนที่

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า(๑).....อายุปี อาชีพ

ตำแหน่งสังกัด.....

อัตราเงินเดือน.....บาท อยู่บ้านเลขที่ถนน.....ตำบล/แขวง

.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด

ขอทำหนังสือสัญญาค้ำประกันให้ไว้ต่อ(๒).....เพื่อเป็นหลักฐานดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ตามที่(๓).....ได้ขอรับ(๔).....โดยทำหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนฉบับลงวันที่เดือนพ.ศ.ไว้ต่อ(๒).....เพื่อประกันการขอรับเงิน(๔).....ข้าพเจ้ายินยอมค้ำประกันภายในวงเงินบาท (๕)

ข้อ ๒ ข้าพเจ้าทราบข้อผูกพันตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนของ.....(๓).....โดยตลอดแล้ว ข้าพเจ้ายินยอมผูกพันตนเป็นผู้ค้ำประกันการปฏิบัติตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนนั้น

ข้อ ๓ หาก(๓).....ไม่ปฏิบัติตามสัญญาไม่ว่าข้อหนึ่งข้อใดและ(๒).....ได้แจ้งความนั้นให้ข้าพเจ้าทราบ ข้าพเจ้ายอมรับผิดชอบชำระหนี้รวมทั้งค่าเสียหายต่างๆ จากหนี้ดังกล่าวแทน.....(๓).....ภายในวงเงินค้ำประกันทันที โดยมีพักใช้สิทธิของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๘, ๖๘๙ และมาตรา ๖๙๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์แต่ประการใด

ข้อ ๔ ข้าพเจ้ายอมผูกพันว่า ข้าพเจ้าไม่หลุดพ้นจากความรับผิดชอบตามสัญญานี้ จนกว่ามูลหนี้ตามสัญญาการใช้เงินคืนจะระงับสิ้นไปและจะไม่เพิกถอนการค้ำประกันตลอดระยะเวลาที่(๓).....ต้องรับผิดชอบอยู่ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืน

ข้อ ๕ หาก(๓).....ตกเป็นบุคคลล้มละลาย หรือตาย หรือกลายเป็นบุคคลไร้ความสามารถ หรือสาบสูญ หรือไปเสียจากถิ่นที่อยู่โดยมิได้แจ้งให้(๒).....ทราบ หรือด้วยเหตุอื่นใดอันทำให้(๓).....ไม่สามารถชำระหนี้ตามหนังสือสัญญาการใช้เงินคืนได้ ข้าพเจ้ายินยอมให้(๒).....เรียกร้องเงินที่.....(๓).....ค้างชำระจากข้าพเจ้าภายในวงเงินที่ค้ำประกันได้

หนังสือสัญญาค้ำประกันฉบับนี้ทำไว้ ณ วันที่ระบุข้างต้น และข้าพเจ้าได้อ่านรายละเอียดเข้าใจดีแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ ผู้ค้ำประกัน
(.....)

ลงชื่อ สามи/ภรรยา ผู้ให้ความยินยอม
(.....)

ลงชื่อ พยาน
(.....)

ลงชื่อ พยาน
(.....)

หมายเหตุ

- (๑) ชื่อผู้ค้ำประกัน
- (๒) ชื่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเจ้าสังกัด (เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด/เทศบาล/เมืองพัทยา/องค์การบริหารส่วนตำบล)
- (๓) ชื่อผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญ
- (๔) ระบุประเภทของเงินที่ขอรับ (บำเหน็จปกติ/บำนาญ/บำเหน็จรายเดือน)
- (๕) จำนวนเงินที่ค้ำประกันซึ่งจะต้องไม่ต่ำกว่าจำนวนเงินบำเหน็จ หรือจำนวนเงินบำนาญ หรือบำเหน็จรายเดือน ถ้าเป็นจำนวนเงินบำนาญหรือบำเหน็จรายเดือน ให้คำนวณภายในระยะเวลา ๓ ปี

พระราชบัญญัติ

แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐)

พ.ศ. ๒๕๕๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๗

เป็นปีที่ ๖๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๕๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๑ อันคำประกันนั้นจะมีได้แต่เฉพาะเพื่อหนีอันสมบูรณ์

หนีในอนาคตหรือหนีมีเงื่อนไขจะประกันไว้เพื่อเหตุการณ์ซึ่งหนั้นนั้นอาจเป็นผลได้จริงก็ประกันได้ แต่ต้องระบุดำเนินการประกันในการก่อหนี้รายที่คำประกัน ลักษณะของมูลหนี้ จำนวนเงินสูงสุดที่คำประกัน และระยะเวลาในการก่อหนี้ที่จะคำประกัน เว้นแต่เป็นการคำประกันเพื่อกิจการเนื่องกันไปหลายคราว ตามมาตรา ๖๙๙ จะไม่ระบุดำเนินการดังกล่าวก็ได้

สัญญาค้ำประกันต้องระบุหนี้หรือสัญญาที่ค้ำประกันไว้โดยชัดแจ้ง และผู้ค้ำประกันย่อมรับผิดชอบหนี้หรือสัญญาที่ระบุไว้เท่านั้น

หนี้อันเกิดแต่สัญญาซึ่งไม่ผูกพันลูกหนี้เพราะทำด้วยความสำคัญผิดหรือเพราะเป็นผู้ไร้ความสามารถนั้นก็อาจจะมีประกันอย่างสมบูรณ์ได้ ถ้าหากว่าผู้ค้ำประกันรู้เหตุสำคัญผิดหรือไร้ความสามารถนั้นในขณะที่เข้าทำสัญญาผูกพันตน”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๖๘๑/๑ ข้อตกลงใดที่กำหนดให้ผู้ค้ำประกันต้องรับผิดชอบอย่างเดียวกับลูกหนี้ร่วมหรือในฐานะเป็นลูกหนี้ร่วม ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๖๘๕/๑ ของหมวด ๑ บทเปิดเสร็จทั่วไปของลักษณะ ๑๑ ค้ำประกัน ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๖๘๕/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการค้ำประกันที่แตกต่างไปจากมาตรา ๖๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๖๘๔ มาตรา ๖๘๘ และมาตรา ๖๘๙ เป็นโมฆะ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๘๖ เมื่อลูกหนี้ผิดนัด ให้เจ้าหนี้มีหนังสือบอกกล่าวไปยังผู้ค้ำประกันภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ลูกหนี้ผิดนัด และไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใดเจ้าหนี้จะเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ก่อนที่หนังสือบอกกล่าวจะไปถึงผู้ค้ำประกันมิได้ แต่ไม่ตัดสิทธิผู้ค้ำประกันที่จะชำระหนี้เมื่อหนี้ถึงกำหนดชำระ

ในกรณีที่เจ้าหนี้มิได้มีหนังสือบอกกล่าวภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทน ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น บรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังจากพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง

เมื่อเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกให้ผู้ค้ำประกันชำระหนี้หรือผู้ค้ำประกันมีสิทธิชำระหนี้ได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้ค้ำประกันอาจชำระหนี้ทั้งหมดหรือใช้สิทธิชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ที่ลูกหนี้มีอยู่กับเจ้าหนี้ก่อนการผิดนัดชำระหนี้ ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่ตนต้องรับผิดชอบก็ได้ และให้นำความในมาตรา ๗๐๑ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในระหว่างที่ผู้ค้ำประกันชำระหนี้ตามเงื่อนไขและวิธีการในการชำระหนี้ของลูกหนี้ตามวรรคสาม เจ้าหนี้จะเรียกดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นเพราะเหตุที่ลูกหนี้ผิดนัดในระหว่างนั้นมีได้

การชำระหนี้ของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๓ ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของผู้ค้ำประกันตามมาตรา ๖๘๓”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๘๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๔๑ ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ถ้าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดแล้วก็ดี ลูกหนี้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดดังกล่าวไม่ครบถ้วนแต่ผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ส่วนที่เหลือนั้นแล้วก็ดี ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ลดดังกล่าวแต่ผู้ค้ำประกันได้ชำระหนี้ตามที่ได้ลดนั้นแล้วก็ดี ทั้งนี้ไม่ว่าจะล่วงเลยกำหนดเวลาชำระหนี้ตามที่ได้ลดดังกล่าวแล้วหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกัน

ข้อตกลงใดที่มีผลเป็นการเพิ่มภาระแก่ผู้ค้ำประกันให้มากกว่าที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๐๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๐๐ ถ้าค้ำประกันหนี้อื่นจะต้องชำระ ณ เวลาที่กำหนดแน่นอนและเจ้านี้ยอมผ่อนเวลาให้แก่ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกันย่อมหลุดพ้นจากความรับผิด เว้นแต่ผู้ค้ำประกันจะได้ตกลงด้วยในการผ่อนเวลานั้น

ข้อตกลงที่ผู้ค้ำประกันทำไว้ล่วงหน้าก่อนเจ้านี้ยอมผ่อนเวลาอันมีผลเป็นการยินยอมให้เจ้านี้ยอมผ่อนเวลา ข้อตกลงนั้นใช้บังคับมิได้”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๑๔/๑ ของหมวด ๑ บทเบ็ดเสร็จทั่วไป ของลักษณะ ๑๒ จำนอง ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๑๔/๑ บรรดาข้อตกลงเกี่ยวกับการจำนองที่แตกต่างไปจากมาตรา ๗๒๘ มาตรา ๗๒๙ และมาตรา ๗๓๕ เป็นโมฆะ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๔๑ มาตรา ๖๔๗ มาตรา ๗๐๐ และมาตรา ๗๐๑ มาใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๗/๑ ของหมวด ๓ สิทธิและหน้าที่ของ ผู้รับจำนองและผู้จำนอง ของลักษณะ ๑๒ จำนอง ของบรรพ ๓ เอกเทศสัญญา แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๒๗/๑ ไม่ว่ากรณีจะเป็นประการใด ผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ไม่ต้องรับผิดชอบในหนี้เกินราคาทรัพย์สินที่จำนองในเวลาที่บังคับจำนองหรือเอาทรัพย์สินจำนองหลุด

ข้อตกลงใดอันมีผลให้ผู้จำนองรับผิดชอบที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่ง หรือให้ผู้จำนองรับผิดชอบอย่างผู้ค้ำประกัน ข้อตกลงนั้นเป็นโมฆะ ทั้งนี้ ไม่ว่าข้อตกลงนั้นจะมีอยู่ในสัญญาจำนองหรือทำเป็นข้อตกลงต่างหาก”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๘ เมื่อจะบังคับจำนองนั้น ผู้รับจำนองต้องมีหนังสือบอกกล่าวไปยังลูกหนี้ก่อนว่า ให้ชำระหนี้ภายในเวลาอันสมควรซึ่งต้องไม่น้อยกว่าหกสิบวันนับแต่วันที่ลูกหนี้ได้รับคำบอกกล่าวนั้น ถ้าและลูกหนี้ละเลยเสียไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าว ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิพากษาสั่งให้ยึดทรัพย์สินซึ่งจำนองและให้ขายทอดตลาดก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกรณีผู้จำนองซึ่งจำนองทรัพย์สินของตนไว้เพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่น ต้องชำระ ผู้รับจำนองต้องส่งหนังสือบอกกล่าวดังกล่าวให้ผู้จำนองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งหนังสือแจ้งให้ลูกหนี้ทราบ ถ้าผู้รับจำนองมิได้ดำเนินการภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนั้น ให้ผู้จำนอง เช่นว่านั้นหลุดพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาสิบห้าวันดังกล่าว”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๒๙ ในการบังคับจำนองตามมาตรา ๗๒๘ ถ้าไม่มีการจำนองรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้รับจำนองจะฟ้องคดีต่อศาลเพื่อเรียกเอาทรัพย์จำนองหลุดภายในบังคับแห่งเงื่อนไขดังกล่าวต่อไปนี้แทนการขายทอดตลาดก็ได้

- (๑) ลูกหนี้ได้ขาดส่งดอกเบี้ยมาแล้วเป็นเวลาถึงห้าปี และ
- (๒) ผู้รับจำนองแสดงให้เห็นที่พอใจแก่ศาลว่าราคาทรัพย์สินนั้นน้อยกว่าจำนวนเงินอันค้างชำระ”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๗๒๙/๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

“มาตรา ๗๒๙/๑ เวลาใด ๆ หลังจากที่หนี้ถึงกำหนดชำระ ถ้าไม่มีการจำนองรายอื่นหรือบุริมสิทธิอื่นอันได้จดทะเบียนไว้เหนือทรัพย์สินอันเดียวกันนี้ ผู้จำนองมีสิทธิแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้รับจำนองเพื่อให้ผู้รับจำนองดำเนินการให้มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองโดยไม่ต้องฟ้องเป็นคดีต่อศาล โดยผู้รับจำนองต้องดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งนั้น ทั้งนี้ ให้ถือว่าหนังสือแจ้งของผู้จำนองเป็นหนังสือยินยอมให้ขายทอดตลาด

ในกรณีที่ผู้รับจำนองไม่ได้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ผู้จำนองพ้นจากความรับผิดในดอกเบี้ยและค่าสินไหมทดแทนซึ่งลูกหนี้ค้างชำระ ตลอดจนค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้นบรรดาที่เกิดขึ้นภายหลังวันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าว

เมื่อผู้รับจำนองขายทอดตลาดทรัพย์สินที่จำนองได้เงินสุทธิจำนวนเท่าใด ผู้รับจำนองต้องจัดสรรชำระหนี้และอุปกรณ์ให้เสร็จสิ้นไป ถ้ายังมีเงินเหลือก็ต้องส่งคืนให้แก่ผู้จำนอง หรือแก่บุคคลผู้ควรจะได้เงินนั้น

แต่ถ้าได้เงินน้อยกว่าจำนวนที่ค้างชำระ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๓๓ และในกรณีที่ผู้จำนองเป็นบุคคลซึ่งจำนองทรัพย์สินเพื่อประกันหนี้อันบุคคลอื่นจะต้องชำระ ผู้จำนองย่อมรับผิดชอบเพียงเท่าที่มาตรา ๗๒๗/๑ กำหนดไว้”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓๕ เมื่อผู้รับจำนองคนใดจะบังคับจำนองเอาแก่ผู้รับโอนทรัพย์สินซึ่งจำนองผู้รับจำนองต้องมีจดหมายบอกกล่าวแก่ผู้รับโอนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนจึงจะบังคับจำนองได้”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๓๗ ผู้รับโอนจะไถ่ถอนจำนองเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้าผู้รับจำนองได้บอกกล่าวว่าจะบังคับจำนองผู้รับโอนต้องไถ่ถอนจำนองภายในหกสิบวันนับแต่วันรับคำบอกกล่าว”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๔๔ อันจำนองย่อมระงับสิ้นไป

(๑) เมื่อหนี้ที่ประกันระงับสิ้นไปด้วยเหตุประการอื่นใดมิใช่เหตุอายุความ

(๒) เมื่อปลดจำนองให้แก่ผู้จำนองด้วยหนังสือเป็นสำคัญ

(๓) เมื่อผู้จำนองหลุดพ้น

(๔) เมื่อถอนจำนอง

(๕) เมื่อขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งจำนองตามคำสั่งศาลอันเนื่องมาแต่การบังคับจำนองหรือถอนจำนอง หรือเมื่อมีการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามมาตรา ๗๒๙/๑

(๖) เมื่อเอาทรัพย์สินซึ่งจำนองนั้นหลุด”

มาตรา ๑๘ บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสัญญาที่ได้ทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เว้นแต่กรณีที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ สิทธิและหน้าที่ของเจ้าหนี้และผู้ค้ำประกัน ให้เป็นไปตามมาตรา ๖๘๖ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่เจ้าหนี้กระทำการใด ๆ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อันมีผลเป็นการลดจำนวนหนี้ที่มีการค้ำประกัน รวมทั้งดอกเบี้ย ค่าสินไหมทดแทน หรือค่าภาระติดพันอันเป็นอุปกรณ์แห่งหนี้รายนั้น ให้ผู้ค้ำประกันเป็นอันหลุดพ้นจากการค้ำประกันตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๙๑ วรรคหนึ่งแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๑ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้กับสัญญาจำนองที่ยังมีผลบังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๒๒ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๒๘ และมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับการบังคับจำนองที่ทำขึ้นนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับด้วย

มาตรา ๒๓ บทบัญญัติตามมาตรา ๗๓๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้บังคับกับกรณีที่ได้รับโอนต้องการไถ่ถอนจำนองเมื่อมีการบอกกล่าวบังคับจำนองตามมาตรา ๗๓๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่บทบัญญัติของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองสิทธิและให้เป็นธรรมแก่ผู้ค้าประกันและผู้จำนองซึ่งมีใช้ลูกหนี้ชั้นต้น แต่เป็นเพียงบุคคลภายนอกที่ยอมผูกพันตนต่อเจ้าหนี้ในการที่จะชำระหนี้แทนลูกหนี้เท่านั้น โดยข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติปรากฏว่าเจ้าหนี้ส่วนใหญ่ซึ่งเป็นสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการอาชีพให้กู้ยืม มักจะอาศัยอำนาจต่อรองที่สูงกว่าหรือความได้เปรียบในทางการเงินกำหนดข้อตกลงอันเป็นการยกเว้นสิทธิของผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ หรือให้ผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองต้องรับผิดชอบเป็นลูกหนี้ชั้นต้น กรณีจึงส่งผลให้ผู้ค้าประกันหรือผู้จำนองซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปไม่ได้รับความคุ้มครองตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย รวมทั้งต้องกลายเป็นผู้ถูกฟ้องล้มละลายอีกเป็นจำนวนมาก ดังนั้น เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ค้าประกันและผู้จำนอง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้